

Március 15.: Kossuth- és Széchenyi-díjasok - NÉVSOR - 2005.03.15

Kossuth- és Széchenyi-díjakat, valamint Magyar Köztársasági Érdemrend kitüntetésekét adott át a nemzeti ünnep alkalmából Mádl Ferenc köztársasági elnök a Parlamentben. Az államfő köszönetet mondott a kitüntetetteknek azért, hogy munkájuknak, szorgalmuknak, tehetségüknek és morális helyállásuknak köszönhetően az előző 15 évre ne kudarcként, hanem felemelkedésünk ígéretes kezdeteként emlékezzünk. A köztársasági elnök - a miniszterelnök előterjesztésére - 19 Kossuth-díjat és 20 Széchenyi-díjat adományozott.

Az államfő Széchenyi-díjat adományozott:

Dr. Bach Ivánnak, a műszaki tudomány kandidátusának, nyugalmazott egyetemi docensének, a számítástudomány elméleti alapjainak oktatásában és alkalmazásában végzett több évtizedes úttörő tevékenységéért, valamint a "Formális nyelvek" című közelmúltban megjelent könyvéért;

Bartók Mihály kémikusnak, az MTA rendes tagjának, a Szegedi Tudományegyetem egyetemi tanárának, az MTA-SZTE Organikus Katalízis Kutatócsoport vezetőjének, professor emeritusnak, a heterogén katalízis sztereokémiájának kutatásában elért nemzetközileg elismert eredményeiért, iskolateremtő tevékenységéért, tudományos és oktatói életműve elismeréseként;

Dr. Fehér Márta filozófusnak, a filozófiai tudomány doktorának, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar egyetemi tanárának, a modern tudománytörténet kialakulásának és fejlődésének történeti értelmezéséért;

Dr. Fésüs László biokémikusnak, orvosnak, sejtbiológusnak, az MTA rendes tagjának, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézete igazgatójának, a sejtélettan területén nemzetközileg is kiemelkedő munkásságáért, a programozott sejthalál mechanizmusának feltárásáért, továbbá sikeres gyógyszer- és diagnosztikum fejlesztési tevékenységéért és fehérjekutatásban elért eredményeiért;

Dr. Freund Tamás neurobiológusnak, az MTA levelező tagjának, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet igazgatójának, kutatóprofesszornak, az agy alapvető működésében, a memóriatárolásban és az érzékelés világ befolyásolásában fontos szerepet játszó ideghálózatok működési elveinek feltárásában tett alapvető felfedezéseiért és a szervezetben is előforduló marihuánához hasonló anyag érzékelő receptorainak felfedezéséért;

Dr. Götz Gusztávnak, a földrajztudomány doktorának, meteorológusnak, az Országos Meteorológiai Szolgálat nyugalmazott elnökhelyettesének, a kaosz-elmélet légköri kapcsolatainak elemzése terén végzett tudományos munkásságáért;

Dr. Hermecz Istvánnak, a kémiai tudomány doktorának, a CHINOIN Gyógyszergyár Rt. Preklinikai fejlesztésvezetőjének, kiemelkedően jelentős gazdasági eredményt biztosító, nemzetközileg elismert gyógyszerkutatási munkájáért és több évtizedes magas szintű tudományszervező és iskolateremtő tevékenységéért;

Dr. Horváth Gyulának, a közgazdaságtudomány doktorának, az MTA Regionális Kutatások Központja főigazgatójának, a magyar regionális tudomány nemzetközi szintű elméleti fejlesztésében és gyakorlati alkalmazásában elért kimagasló eredményeiért, jelentős tudományos és publikációs tevékenységéért;

Dr. Kárpáti Jánosnak, a zenetudomány doktorának, Erkel Ferenc-díjas zenetörténésznek, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem címzetes egyetemi tanárának, könyvtárigazgatónak, a zenetudomány élvonalában rendkívüli jelentőséggel bíró publikációiért, különös tekintettel Bartók Béla műveinek és alkotói módszerének megvilágosító elemzéseire, valamint a távol-

keleti zene kutatásában elért eredményeiért;

Nagy Istvánnak, az MTA rendes tagjának, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem tudományos tanácsadójának, professor emeritusnak, több évtizedes kimagasló színvonalú oktatási és nagyjelentőségű ipari kutatófejlesztő tevékenységének, valamint a teljesítményelektronikai berendezések kaotikus viselkedésének úttörő jellegű kutatásában elért elméleti eredményei elismeréseként;

Néray Katalin Munkácsy Mihály-díjas művészettörténésznek, a Kortárs Művészeti Múzeum igazgatójának, a modern művészet rendkívül színvonalas bemutatásáért és nemzetközi elismertetéséért, a kortárs múzeum létrehozása és működtetése érdekében végzett tevékenységéért;

Dr. Radnóti Sándornak, a filozófiai tudomány doktorának, József Attila-díjas esztétának, kritikusnak, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Esztétikai Tanszék egyetemi tanárának, a XX. századi magyar irodalmi hagyomány kritikai értelmezéséért, a művészetkritika, különösképpen az irodalomkritika filozófiai és irodalomelméleti megalapozását szolgáló munkásságáért;

Dr. Romics László belgyógyász szakorvosnak, az MTA rendes tagjának, a Semmelweis Egyetem Kútvölgyi Klinikai Tömb főigazgatójának, egyetemi tanárnak, több évtizedes kimagasló iskolateremtő, oktatói, a felsőoktatásban, orvoscépzésben kifejtett, valamint tudományos munkássága, az anyagcsere betegségek és az érrelmeszesedés kutatása, a népbetegségek elleni küzdelemben elért eredményei, tudományos közéleti tevékenysége elismeréseként;

Romsics Ignác történésznek, az MTA levelező tagjának, az ELTE Bölcsészettudományi Kar Új és Legújabb-kori Magyar Történeti Tanszék egyetemi tanárának, a XX. század magyar történelmének kutatásáért és feldolgozásáért, gazdag publikációs és oktatói tevékenységéért;

Dr. Sárosi Bálintnak, a zenetudomány doktorának, Erkel Ferenc-díjas népzene-kutatónak, címzetes egyetemi tanárnak, az MTA Zenetudományi Intézete nyugalmazott osztályvezetőjének, a népzene-kutatásban kissé háttérbe szorult hangszeres népzene és népi hangszerek arzenáljának feltérképezése, kutatása, gyűjtése, rendszerezése terén végzett hiteles, tudományos és alapvető tevékenységéért, amely nélkül nem jöhetett volna létre a tánc- és népmozgalom népi zenélési reneszánsza sem.

Szaxon József Attilának, mezőgazdasági gépészmérnöknek, a bábolnai IKR Termelésfejlesztési és Kereskedelmi Rt. elnök-vezérigazgatójának, a növénytermesztés innovatív fejlesztésében, az integrált komplex termelési rendszerek bevezetésében elért, széles körben hasznosuló eredményeiért;

Szász Domokos matematikusnak, az MTA rendes tagjának, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Természettudományi Kar egyetemi tanárának, a Matematikai Intézet igazgatójának, aki nemzetközileg is erős tudományos iskolát hozott létre a statisztikus mechanika témakörében, kiemelkedő eredményeket ért el a sztohasztikus folyamatok és a dinamikai rendszerek elméletében, valamint az ergodelméletben;

Varga János levéltárosnak, az MTA rendes tagjának, a Magyar Országos Levéltár nyugalmazott főigazgatójának, címzetes egyetemi tanárnak, kimagasló XIX. századi társadalomtörténeti kutatásaiért és feldolgozásaiért;

Vízkelety Andrásnak, az MTA levelező tagjának, irodalomtörténésznek, filológusnak, címzetes egyetemi tanárnak, a középkori irodalmi kultúra emlékeinek magas szintű tudományos feltárásáért, a német és latin nyelvű szöveg-hagyomány publikálásáért és tudományos elemzéséért;

a Széchenyi-díjat megosztva adományozta:

Dr. Demetrovics János matematikusnak, az MTA rendes tagjának, az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet Informatikai Főosztálya vezetőjének, az adatbázisok elméletében elért, nemzetközileg is jelentős, iskolateremtő eredményeikért;

Dr. Katona Gyula matematikusnak, az MTA rendes tagjának, az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet igazgatójának.

A Köztársasági Elnök Kossuth-díjat adományozott:

Dr. Bachman Zoltán Ybl Miklós-díjas építésznek, műemlékvédelmi szakmérnöknek, a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar Építész Intézet igazgatójának, egyetemi tanárnak, Pécs/Sopianae ókeresztény örökségének új típusú építészeti védelme, bemutatása érdekében végzett kivételesen magas esztétikai igényű építészeti és oktatói munkássága, iskolateremtő tevékenysége elismeréseként;

Bodrogi Gyulának, a Nemzeti Színház Jászai Mari-díjas színművésznének, Kiváló Művésznének, a színházművészet minden műfajában otthonos, emberséges, sokszínű, meghatározó és jellegzetes színészetéért;

Buda Ferenc József Attila-díjas költőnek, műfordítónak, szerkesztőnek, a kecskeméti Forrás Szerkesztőség főmunkatársának, gazdag lírai költészetéért, a népköltészet és a modern líra hagyományait ötvöző formai megoldásaiért, műfordítói tevékenységéért;

Déry Gabriella Liszt Ferenc-díjas operaénekesnek, Kiváló Művésznének, az Operaház Örökös tagjának, az elmúlt évtizedek legkiválóbb drámai szopránénekesnőjének, aki az opera-repertoár összes jelentős főszerepében kimagasló teljesítményre volt képes;

Eörsi István József Attila-díjas költőnek, drámaírónak, publicistának, akinek írói munkásságát az 56-os forradalomnak nem az emléke, hanem a megélt tapasztalata határozza meg, szépírói munkásságát aktív közéleti és gazdag műfordítói tevékenysége egészíti ki;

Gálvölgyi Jánosnak, a Madách Színház Jászai Mari-díjas színművésznének, Érdemes Művésznének, humanista elkötelezettségű sokoldalú művészi munkásságáért, rendkívüli népszerűségnek örvendő színészetéért, emlékeztető alakításaiért;

Kemény Henrik bábművésznének, Kiváló Művésznének, a hazai vásári bábjáték legtisztább hagyományainak őrzése és terjesztése érdekében végzett tevékenységéért, hét évtizedes, országsszerte ismert és elismert legendás művészetéért;

Kocsis Zoltán Kossuth-díjas zongoraművésznének, Kiváló Művésznének, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi docensének, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar zeneigazgatójának, a magyar zenei élet korszakos jelentőségű megújításáért, az előadóművészet értékrendjének gyökeres megváltoztatásáért és mércéjének magasra emeléséért, megalkuvást nem ismerő nagyszerű karmesteri és zongoraművészi tevékenységéért;

Körmendi János Jászai Mari-díjas színművésznének, Kiváló Művésznének, közel hat évtizedes sokoldalú, országhatárainkon túl is méltán nagyra becsült művészi munkásságáért, szókimondó és pózmentes alakításaiért;

Lázár Antal Ybl Miklós-díjas építésznének, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építész-mérnöki Kar dékánjának, tanszékvezető egyetemi tanárnak, három és fél évtizedes sokoldalú építészeti, építőművészi alkotómunkásságáért, oktatói tevékenységéért;

Molnár Sándor Munkácsy Mihály-díjas festőművésznének, a Magyar Képzőművészeti Egyetem egyetemi tanárának, kimagasló színvonalú egyéni festészeti és festészetelméleti munkásságáért;

Pauer Gyula Munkácsy Mihály-díjas szobrászművésznének, díszlet- és jelmeztervezőnek, a Magyar Képzőművészeti Egyetem és a Színház- és Filmművészeti Egyetem egyetemi tanárának, képző- és színházművészeti munkásságáért, konceptuális, valamint látványművészeti tevékenységéért;

Sándor Iván József Attila-díjas írónak, elsősorban szépírói tevékenységéért, a közép-európai történelem, különösképpen a XX. századi magyar történelem sorsfordulatainak regénysorozatban való feldolgozásáért;

Szakcsi Lakatos Béla Liszt Ferenc-díjas zeneszerzőnek, dzsessz-zongoraművésznének, Érdemes Művésznének, a jazz-műfaj és annak mozgásterébe eső szellemiséget integráló törekvéseiért, amelyet felsőfokon interpretál a világ pódiumain;

Székely Magda József Attila-díjas költőnek, műfordítónak, a Belvárosi Könyvkiadó

munkatársának, több évtizedes, rendkívül magas szintű költői tevékenységéért, a Nyugat és az Újhold klasszikusnak tekinthető lírai hagyományainak elmélyült gondolati tartalmú gazdag formakincsű folytatásáért;

Szomjas György Balázs Béla-díjas filmrendezőnek, Kiváló Művésznek, következetes és folyamatos, magas művészi színvonalon elkészített hiánypótló, közönségsikert arató játékfilmjeiért, a művészeti közéletben betöltött tevékenységéért;

Valló Péternek, a Radnóti Miklós Színház Jászai Mari-díjas rendezőjének, Érdemes Művésznek, tudatos kompozíciójú, erkölcsi tartalmat is tisztán megmutató rendezéseiért, nagy közönségsikert arató, kimagaslóan magas színvonalú művészetéért;

Vitray Tamás újságírónak, a Magyar Televízió Örökös tagjának, Kiváló Művésznek, kivételes minőséget képviselő, a magyar médiában egyedülálló, rendkívül sokoldalú, páratlan és műfajteremtő életművéért;

Závada Pál József Attila-díjas írónak, szociológusnak, a magyar történelem állomásait bemutató, nagysikerű szépírói, szociográfusi, szerkesztői tevékenysége elismeréseként.